

PANORAMAFOTOGRAFIE, PERSPEKTIEF EN OPBOUW

In het vorige artikel hebben we gezien dat perspectief bepaald wordt door de positie waar vanuit we de opname maken, dus nog even de definitie:

perspectief, 1] Manier waarop voorwerpen zich van een bepaald punt uit aan het oog vertonen.
2] De onderlinge formaatverhouding tussen objecten op de voor- en achtergrond

We zagen dat dichterbij komen en uitzoomen de achtergrond verder weg afbeeldt terwijl inzoomen en verder weg gaan de achtergrond dichterbij afbeeldt. Ook zagen we dat door zijwaarts verplaatsen je een ander stuk achtergrond kon kiezen.

Dit geldt uiteraard ook voor panorama opnamen echter hier heb je veel meer mogelijkheden omdat je beeldhoek niet beperkt is door de gebruikte lens.

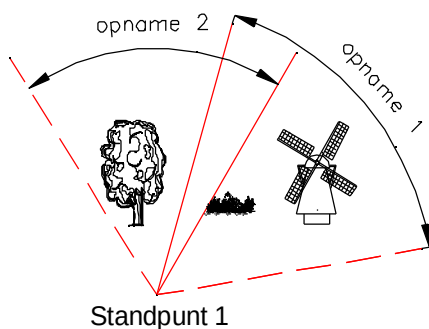
Dichterbij geeft een kleiner beeldveld met als maximum het beeldveld van de gebruikte (groothoek) lens, terwijl verder weg en gebruik van een telelens ook een kleiner beeldveld geeft.

Door nu een panorama toe te passen hebben we de restrictie van beeldhoek en dus beeldveld niet meer, we zijn dan onafhankelijk van de beschikbare lenzen.

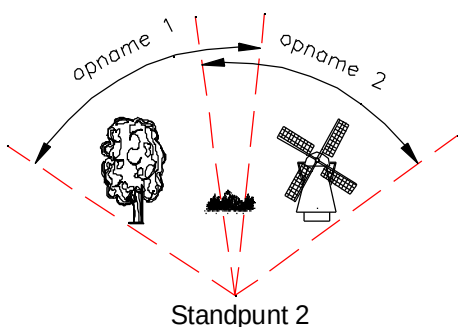
Maar doordat we meestal bij panorama opnamen een groot horizontaal beeldveld hebben kunnen we vooral gebruik maken van zijwaartse verplaatsing.

Hoe dichterbij we bij een van de objecten in het panorama gaan staan des te groter wordt dit onderwerp in verhouding tot de andere objecten in hetzelfde panorama.

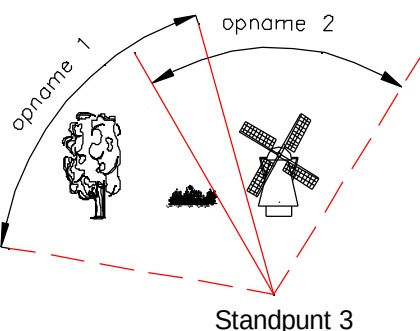
Onderstaand voorbeeld laat zien hoe dat werkt.

Boom groot, molen klein

Boom en molen gelijk

Boom klein, molen groot

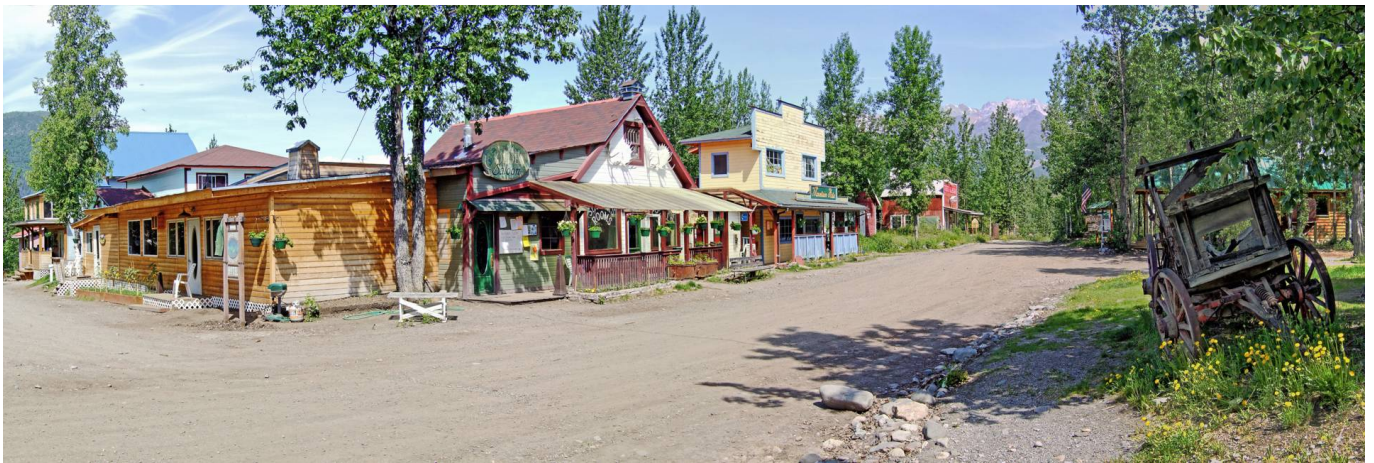
Door evenwijdig aan het onderwerp te verplaatsen verandert er in de beeldopbouw vooral de verhouding in grootte tussen de objecten,

Al naar gelang hoe belangrijk een van de objecten in panorama is kun je die zo in grootte ten opzicht van de rest bepalen. Persoonlijk vind ik in het voorbeeld de bovenste 2 opnamen veel beter de scene weergeven dan de onderste.

Je ziet dus dat door een panorama te maken in plaats van een enkele opname je 3 variabelen vrijwel onbeperkt kan toepassen.

- Dichterbij met onbeperkte beeldhoek geeft sterk perspectief en een achtergrond die verder weg komt.
- Verder weg met onbeperkte beeldhoek geeft vlakker perspectief en achtergrond die dichterbij komt.
- Evenwijdig zijwaarts verplaatsen geeft de mogelijkheid om de grootte van de objecten t.o.v elkaar te bepalen.

Panorama fotografie geeft hierdoor extra mogelijkheden waarbij dat natuurlijk niet allen voor grote beeldhoeken geldt maar ook toepasbaar is bij “normale” beeldhoeken.

Mc Carty, Wrangel St Elis park, Alaska

Hier rechts aan de kant van de weg gaan staan, dicht bij de oude wagen in plaats van midden op de weg, om deze wat groter in beeld te krijgen t.o.v. De huizen.

Sulden am Ortler Zuid Tirol Italië

Hier het gebouw groter afgebeeld (dicht bij gebouw) zodat het niet wegvalt tegenover het bergmassief.

PANORAMA OPBOUW

Bij de meeste panorama opnamen hebben we vrij grote beeldhoeken dat kan goed werken maar dan moet er wel iets te zien zijn. Soms bevindt zich het onderwerp in het midden en wordt er aan de zijkanten niets toegevoegd wat resulteert in een "leeg" panorama, wel grote beeldhoek maar niet interessant en meestal weinig diepte, zie voorbeeld.

Voorbeelden landschap met "leegte" toegevoegd

Opname met links en rechts "leegte" toegevoegd

IJsland weg F550 de Kaldidalur.

IJsland west fjorden

Om dit te voorkomen is het voor de compositie beter dat er ook aan de zijkanten van het panorama objecten staan, dan wel gedeeltes van voorwerpen die een kader vormen.

Soms kan een enkel object (in het voorbeeld een boom) meer diepte geven en het toepassen van een panorama meer verantwoord maken.

Canada Britisch Columbia

Maar ook composities bestaande uit doorkijkjes zoals deuren, bogen, gangen en bomenrijen laten zich goed gebruiken. Denk ook aan bv een landschap met in de bovenhoeken wat overhangende takken geeft direct een mooi resultaat.

Slot Loevestein

De bladeren en de boom links vormen een kader en voorkomen dat de linker "leeg" lijkt..

Zou er een mooie wolkenlucht zijn dan kan die dienen als invulling.

Een aantal voorbeelden van panorama's waarbij gelet is op een “gestuurde” compositie:

Monsanto Portugal

De doorkijk gevormd door de rotsen vult het panorama uit en geeft diepte.

Nadruk komt hierdoor op het dorp.

Het Wittehuis en het schuurtje vormen hier het kader,

Door dicht bij de boom te gaan staan krijg je diepte in het panorama.

Oude haven Rotterdam.

Jasper nationaal park Canada

Bij deze opname met groothoek (14 mm) zo ver mogelijk in de kloof gegaan voor maximaal perspectief.

Beeldveld wordt dan wel kleiner maar dat is gecompenseerd door pano te schieten.

De bergen links en rechts vormen het kader terwijl de rotsput op de voorgrond voor diepte zorgt.

Lonsdale nationaal park IJsland

Spitsbergen

De wolken en de spiegeling daarvan vormen de vulling.

Meer beeld rechts zou alleen maar “leegte” toevoegen.

Net het stukje van de muur links geeft het beeld diepte

Rechts meer beeld voegt weinig toe.

Marvão Portugal

Epupa falls grens Angola en Namibië

Panorama met veel details, zou zowel links als rechts uitgebreid kunnen worden.

Helaas niet een paar mooie wolken.

Wolken vullen mooi op, terwijl het persoon rechts onder diepte en een indruk van de afmetingen geeft.

Spitsbergen

We zien dat de positie van de opname, dichtbij verderweg links rechts, de mogelijkheid geeft om het beeld te “sturen”. Dit geldt zowel voor enkele opnamen maar in het bijzonder voor panorama opnamen daar je dan geen belemmering hebt betreffende beeldhoek en beeld veld. En zoals nog steeds geldt fotograferen is vooral kijken.